

KANADSKÉ LISTY

"Publications Mail Registration No. 09820"
Agreement No. 40012841

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3. Tel. /905/ 278-4116.

E-mail: mirko388@allstream.net

No. 1-2, Vol. 29., January-February -- leden-únor 2005.

Politici vězni z let 1948-1989 dostanou příplatek k důchodu

Lidé odsouzení v období komunistického režimu mají od nového roku nárok na příplatek k důchodu. Za každý započatý měsíc věznění dostanou 50 Kč, vdovy a vdovci po těchto lidech pak 25 Kč. Rozhodl o tom kabinet, když schválil nařízení vlády ČR č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých klád způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální.

Příplatek 50 Kč k důchodu náleží občanům České republiky, kteří byli v období komunistického režimu z politických důvodů odsouzeni k trestu odnětí svobody. Trest alespoň zčásti vykonali, později byli rehabilitováni a nyní z českého důchodového pojištění pobírají starobní nebo plný invalidní důchod. Nárok na příplatek 25 Kč mají i vdovy či vdovci, kteří po věznění osob pobírají z českého důchodového pojištění vdovský či vdovecký důchod. Příplatek bude pravidelně valorizován.

O příplatek je třeba požádat písemně, a to orgán, který důchody vyplácí. (Věštník českých důchodců vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení, důchody dále vyplácí i ministerstvo vnitra, resort obrany či ministerstvo spravedlnosti.)

Pro své pojištění Česká správa sociálního zabezpečení připravila speciální formulář, z něhož je na první pohled jasné, jaké náležitosti musí žádost obsahovat. S vyplněním listopisu ochotně pomohou pracovníci ČSSZ v celé republice. Nezbytnou součástí žádosti je ověření občanství - zpravidla na základě předložení občanského průkazu. Tiskopis je k dispozici i na webových stránkách ČSSZ (<http://www.cssz.cz/tiskopisy/default.asp>). Občan si ho tedy může vyplnit doma a k dopisu, který zašle ČSSZ, přiložit i ověřený doklad o českém občanství.

Písemnou žádost je možné podat nejlépe prostřednictvím místně příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení už od 10. prosince 2004, kdy nařízení vlády č. 622/2004 Sb. vyšlo ve Sbírce zákonů. Uplatňování žádosti není časově omezeno. Aby vše proběhlo v souladu se zákony a v co nejkratší době, ČSSZ musí pečlivě proskočit své zaměstnance. Rovněž je třeba zajistit nezbytné technické a programové vybavení pro výplatu příplatků. O prvních žádostech by ČSSZ mohla začít rozhodovat v lednu 2005. Důchodci, jejichž se nařízení vlády týká, nemusí mít obavy, že o své peníze přijdou. Příplatek ze ledna 2005, případně za následující měsíce, vždy ČSSZ jednorázově doplatí v nejbližším možném termínu.

Byl jsem agentem CIA

Pracoval v aparátu KSČ, a přitom byl třináct let špiónem CIA. Patřal po něm StB i KGB. V únoru 1990 byl zatčen a ve vězení strávil přes půl roku. Nakonec mu udělil milosti prezident Václav Havel.

František Doskočil po letech mlčenlivosti zveřejnil své paměti. Kniha Přílom - Agentem CIA uvnitř komunistické nomenklatury včera představil veřejnosti. Podle spoluautora knihy, historika Pavla Žáčka, začal Doskočil příběh po sovětské okupaci 1968.

Jedenadvacitiletý Doskočil tehdy při útěku do Rakouska narazil na verbuše CIA, kteří ho získali ke spolupráci. Po krátkém školení se z něj stal takzvaný spící agent, tedy spolupracovník, který čeká, až bude osloven.

Doskočil se oženil a jeho tehénem se stal příslušník StB. To mu pomohlo získat práci na ministerstvu vnitra. V roce 1976 se mu ozvala centrála CIA a Doskočil jí předal první informace.

O rok později už Doskočil pracoval pro StB v podniku Velaz. Díky svým výjezdům na Západ mohl absolvovat tajný výcvik u CIA. Na její žádost přešel Doskočil do politického aparátu KSČ a stal se členem obvodního výboru KSČ v Praze 6.

Získával informace z objektů KSČ, stranických konferencí a školení. V tu dobu už StB i KGB zjistily, že se na území Československa pohybuje agent CIA a začaly po něm pátrat.

V září 1989 podle instrukcí CIA sám kontaktoval komunistickou rozvědku a nabídl ji možnost proniknout do americké zpravodajské síle. Špiónáž však brzy odhalila, že jím spolupráci nabízí lén hledaný agent CIA.

Doskočil byl zatčen v únoru 1990. V září mu prezident Havel udělil milosti. Ještě ve vězení podepsal Doskočil desítky listů mlčenlivosti. Jeho příběh se proto dostal na veřejnost až teď.

Kniha podle Žáčka ukazuje fungování komunistického aparátu a zejména systém výhod, který režim svým pohlavářům poskytoval. Lze v ní také najít informace o osobách stále veřejně činných.

Doskočil se napříklá zmínje o současném tajemníku pražské rady KSČM Viktoru Pačlovci, který byl v 80. letech tajemníkem pro ideologickou práci obvodního výboru KSČ. *JIRI ŠTASTNÝ, CTK*

Peter C. Newman, big Canadian player

Memoirs more about feelings than things that happened to him

But former Maclean's editor never claimed to be a great writer

PHILIP MARCHAND
BOOKS COLUMNIST

Life deforms us all a little, someone once remarked, and 75 years of living with stress enough to kill three men has made its mark on Peter C. Newman.

A survivor of heart bypass surgery, Newman walks stiffly and with a stoop. He has abandoned one of the loves of his life, which was playing drums, because his ankles have given way.

"People don't realize how important the ankles are for a drummer," he comments in his Toronto hotel room. "You look at most rock drummers, they look like truck drivers - big muscles on the back and feet. You need a lot of energy and you need a lot of muscle. My arms are okay, I can do the sticks, but I can't do the pedal."

The Canada he once fought for - as former editor of *Maclean's* and the *Star*, as a founder of the Committee for an Independent Canada, and above all as a chronicler of the country's past and present, as he authored landmark volumes such as *Renegade In Power*, the story of Prime Minister John Diefenbaker's chaotic regime, his books on the Canadian business establishment, and his three-volume history of the Hudson's Bay Company - is also sinking into a twilight.

"At that point we still thought we could gain and retain economic independence in a global economy. It's just damned impossible. You can have sort of a token independence, which is what we have, but not a real independence, because the power is in one country, one empire," says Newman.

"So I've switched to trying to defend our cultural independence, which should be easier - but incursions there are just as deep, if not deeper. My utopian Canada is disappearing."

Newman, who now lives in London while his fourth wife, Alvy Bjorklund, studies for her doctorate at the University of London, does not despair of Canada, however. "It's still a better place than any other place to live in the world, in every way. Nothing proves it better than the election on Nov. 2, where you had George Bush re-elected. It's like turning the country over to Stockwell Day."

Peter C. Newman in 1983.

At the end of his recent memoir, *Here Be Dragons: Telling Tales Of People, Passion And Power*, Newman professes to be content - happy with his marriage and stepchildren, proud of his accomplishments. It's a mood that allows him candour.

"I tried to look at myself with as much dispassion as I could summon, and to write about my feelings, as opposed to things that were said to me or that happened to me," he remarks. "To be totally, brutally open and frank, with all the stupid things I did and cruel things I did - you're always holding something back, but I tried not to."

Any man who enters into four marriages certainly has some things to fess up to. Speaking of his second marriage, to noted journalist Christina McCall, he writes, "In the end we divorced over religious differences. I thought I was God and she didn't." Post divorce, he writes, he enjoyed some success as a ladies' man. "I still got up at 4 a.m. to write and so my end-of-the-date line was, 'Look, I have to be in bed by 9:30, with you or without you,'" he writes. "To my surprise - and delight - this unsavory declaration actually worked."

He admits hugely enjoying the notoriety that came with his first bestseller, *Renegade In Power*, and turning fame and ambition into personal idols:

NEWMAN, Peter Charles, O.C. B.A., M.Com., D.Lit. (Hon.), LL.D. (Hon.), F.R.S.A., author; editor; b. Vienna, Austria 10 May 1929. s. Oliver Charles and Wanda Maria (Neumann) N., came to Canada 1960. e. Upper Canada College, Toronto; Ontario University of Toronto; B.A. 1950; University of Toronto Inst. Business Administration, M.Com. 1954, m. 1. Christina McCall, divorced, 2. Camilla Jane Turner, 3 Aug. 1978; joined the "Financial Post" as Asst. Editor 1978; appointed General Ed. 1984 and Production Ed. 1985; resigned 1986 to be. come Asst. Ed. "Maclean's Magazine", Asst. Editor Ed. 1986, Nat. Affairs Ed. 1986, Ontario Ed. 1986, "Toronto Daily Star" and syndicated pol. columnist in 29 Canad. newspapers 1964-69; Editor-in-Chief 1969-71; Editor "Maclean's Magazine" 1971-1982; served as Commander R.C.N.(R). has written extensively on Canad. business and pol. in many U.S., U.K. and Canad. mags. incl. "The Times" of London, "Queen's Quarterly", "Public Affairs" and "The New York Times"; "City and Country Home", toured Europe for the "Financial Post" 1954. Asia and Middle E. for "Maclean's" in 1961 author of "Flame of Power", intimate profiles of Can. s. greatest businessmen 1959 (became nat. best-seller; reprinted three times), "Renegade in Power: The Diefenbaker Years" 1963 (became second Canad. pol. best-seller; reprinted seven times), "The Outrigger of Our Times", pol. hist. of Can. 1963-68, 1968 "Book of Month Club selection"; "Home Country: People, Places and Power" (Litt. Guild Selection) 1973; "The Canadian Establishment - Vol. 1: The Great Business Dynasties" (Litt. Guild Canada best-seller); 1975; "Billionaire Dynasty: The Rothschilds of the New World" (Book of the Month Club Selection in Canada and U.S. Also published in U.S. as "Kings of the Castle"); 1978; "The Acquisitors: The Canadian Establishment, Volume II" 1981; "The Establishment Man: A Portrait of Power" 1982 (Litt. Guild Selection); Selection; co-author of 30-minute television documentary awarded CBC's Wilder Award for best production of year 1967; co-author CBC-TV series "The Tenth Decade" which won Michener Award for Journalism, author seven-part TV series on "The Canadian Establishment" won four AGTRA awards; awarded Nat. Newspaper Award for Journalism 1971; Univ. of W. Ont. Press Medal for Best Mag. Article 1973; Achievement in Life Award by Encyclopedia Brit. Publ. 1977; Quill Award for Excellence in Canad. Journalism, 1977; Invited Officer Order of Canada April 1979; Invested, Knight Order of Saint Lazarus, Apr. 1980; Invested Knight of Lippé, North West Territories Royal Life Saving Soc. Medal, Life Saving Soc. of Portugal, Silver Medal Japan Red Cross Soc., Drpy. Gov. (Can.) Internat. Press Inst. 1969-71; mem. Bd. Gov., Univ. of Toronto 1972-74; Dir., Nat. Youth Orchestra of Can. 1968-72; Visiting Prof. of Pol. Science, McMaster Univ. 1969-71; visiting Prof. Political Sc., York U., 1979-80; negotiations sailing, sking, Clubs, Rides (Ontario); R.C.Y.C.

"They are creations that enslave their master, and I ended up serving them, no matter what the cost."

Most painful of all, for a writer, is his admission that his prose style was occasionally on the purple side. Newman is the author of perhaps the most famous bad simile ever turned out by a good writer in Canada - his description of Joe Clark as acting like a fawn caught eating broccoli. Newman ducks his head even now. "What the hell was I trying to say?"

He was not naturally a graceful stylist, but worked hard to hone his prose and his approach to journalism, heavily influenced by Theodore White's books on American presidential elections, by such novelists as Vance Bourjaily and Ward Just, and by McCall. "She had that ability of writing," Newman recalls. "It wasn't something she learned. I had to learn it. She didn't have to learn it. She had perfect pitch, like a singer."

What no one had to teach Newman was how to be a demon reporter. He is proud that he was the first in the Ottawa press gallery to use a tape recorder. On campaign trails in the early '60s, he lugged around a cumbersome reel-to-reel recorder, capturing not so much the remarks of the candidate as the responses of the crowd. Later, in his books on the Canadian establishment, he confronted wary businessmen with his little cassette recorder - a device many of them had not seen before.

"They would look at the wheels going around, completely mesmerized because they realized that what they were saying was on those wheels," Newman recalls. "They would become very careful about what they said. I solved that problem by putting some hockey tape across the window of the recorder."

Newman regrets the fragmentation or scaling down of great corporate entities some of these businessmen fostered. "In a global economy, we can't afford not to have any big players," he says on the fate of such former giants as Nortel or Canadian Pacific. "You have got to have some players to be in the game."

The same is true of journalism. You have got to have some players. Say what you want about Newman, he was always that.

And nobody in the wings is prepared to replace him.

Kanadská inspirace pro Evropu

V Praze byl odhalen pomník obětí násilné kolektivizace

Oběti násilné kolektivizace mají svůj první pomník. Byl odhalen v neděli v Praze na Těšnově u budovy ministerstva zemědělství. Ocelová, šest metrů vysoká socha zpodobňuje trs oseté, jež roste, až je spoutáno ostrými

drátem. Má připomínat ponížení a utrpení sedláků, kteří byli vystaveni v 50. letech zvláštní komunistických kolektivizačních, řekl předseda Asociace soukromých zemědělců Stanislav Němec. Největším vlastnickým režimem půdu zabral a vyatěhoval je do pohraničí. Na konci 70. let minulého století soukromé hospodářství už jen 3 tisíce zemědělců, z původních více než 380 tisíc lidí. (Hk)

Lenka Zlámalová
www.miroslavdubsky.com

Evropská unie by měla uspořádat pro prezidenty a premiéry zemi, které nedokáží zkrátit státní dluhy a udělat důležité ekonomické reformy cestu do Kanady. Ottawa je inspirativním příkladem, jak spojit sociální stát, jehož se Evropa odmítá vzdát, s velmi výkonnou ekonomikou amerického stylu.

Kanada je jedinou zemí skupiny nejbohatších států světa G7, která má již deset let nejen vyrovnané státní finance, ale dokonce utírací nůž, než dokáže od lidí na daních vybrat. Její rozpočty proto pravidelně končí s přebytky. Státní finance přitom dávají do pořádku liberálůve - v kanadských poměrech středoevropská strana.

Se státními dluhy se jim podařilo sklonovat bez toho, aby američané zvali sociální síť, deňoch se Kanada ne zvyklí na sociální jistoty a spíše kové veřejné služby velmi obávali. V Ottawě je jednou z nejvyšších cenových hodnot státu financované zdravotnictví, jehož se Kanadčané za žádnou cenu nechťejí vzdát.

Premiér a šéf liberálů Paul Martin tak vyrazil do voleb se slibem, že obětí část rozpočtových překrytků - o něž se jako ministr financí ve vládkách svého předchůdce Jeana Chrétienu velmi zasloužil - a věnuje tyto peníze právě na zdravotnictví.

Životní úroveň v Kanadě se za posledních pět let zvyšovala pátým nejrychlejším tempem ze všech vyspělých zemí. HDP rostl v průměru o čtyři procenta ročně. To je o procento rychlejší tempo než v sousedních Spojených státech.

Američané jsou však v porovnání s Kanadany stále o 15 procent bohatší. HDP na hlavu v nejsevernější zemi amerického kontinentu dosahuje 30 300 dolarů na hlavu, ve Spojených státech 36 100. V Evropě jsou ale bohatší pouze Irové.

Kanadská ekonomika a její úspěch se v mnohém podobá Skandinávii. Stojí na stejných pilách: znalostní ekonomice a investicích do vzdělání, velmi pružných podmínkách pro podnikání a sociálním systému, jenž je sice poměrně velkorysý, ale na rozdíl od francouzského či německého nebere lidem motivaci pracovat. Založit firmu

Kanadské Listy

INDEPENDENT PUBLICATION
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mírko Janeček
Secretary of the Editorial Board:
Jana Janečková-Bayerová
Tel.: /905/ 278 - 4116
E-mail: mirko388@allstream.net

Články, objednávkový inzerát, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
„Kanadské Listy“, 388 Atwater Ave.,
Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada
List vychází 6x za rok.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ... \$20.00
USA ... \$28.00
Zámorí, letecky ... \$30.00

Sdělení čtenářům v ČR: Dobrovolné
předplatné lze poslat na adresu:
Renáta Kolářová, „Kanadské Listy“,
Máchova 472, 252 63 Roztoky u Prahy.

Sdělení čtenářům na Slovensku:
Dobrovolné předplatné lze poslat poštovní
poukážkou typu „C“ nebo v hotovosti
na adresu:
Jaroslav Kašík, „Kanadské Listy“,
Kalinčiakova 23, 917 01 Trnava,

JEDNOU VĚTOU

Jaro-
slav

Linka se z Londonu přestěhoval do
Toronta. Milica Hasalová-Moravčík
nám z Edmontonu napsala, že její
syn Peter je majorem USAF v Texa-
su. Dědeček gen. Hasal by měl ra-
dost. Novou ministryni pro Herita-
ge je Hon. Liza Frulla. Eva Malá
si v Suttonu, Que. ochočila myvala
/angl. racoon/. M. Paletová se z
Mississaugy přestěhovala do Abbots-
fordu, BC. J. B. nás upozornil, že
psi se chovají, ne pěstují /jako
květiny/. R. Maštálý s paní se
ve Vancouveru sešli s prez. V. Klau-
sem. Syn MUDr. Urbánka je pilotem
u Air Canada. K. Hofbauer se z
Fort McMurray, Alta. přestěhoval
do Edmontonu. Prof. Victor Fic
vyladil knihu „The Jakarta Coup: Oc-
tober 1, 1965“, 406 stran. Vyšla
v Indii. V Torontě zemřela man-
želka „točomana“ Václava Táborské-
ho. Vyslovujeme mu naši upřímnou
soustrast. Bývalý velvyslanec ČR v
Kanadě, inž. Stanislav Chýlek, má a-
dresu: Mánesova 13, Hradec
Králové.

We acknowledge the financial support of
the Government of Canada, through
the Publication Assistance Program (PAP)
toward our mailing costs

IN MEMORIAM

Andrew Yin Svoboda
1977 - 2004
Composer of Music

Zemřel náhle na srdeční
selhání v domě svých ro-
dičů v Burlingtonu, Ont.
29. prosince 2004. Bylo
mu pouhých 27 let. Vý-
znamnou roli v jeho hu-
debním vzdělání sehrála
profesorka hudby, paní

Dagmar Rydlová z Oakville,
Ont. Andrew Svoboda byl
talentovaný a úspěšný hu-
dební skladatel po té, co
úspěšně složil nejtěžší
zkoušky ve hře na klavír
na Royal Conservatory of
Music v Torontě. Dobrý
základ v jeho sklada-
telské kariéře mu dalo
studium klasické sklad-
by na hudební fakultě Mc-
Gill University v Onton-
tariu. Své magisterské stu-
dium přerušil ročním stu-
diijním pobytem v Paříži.
Svými skladbami na sebe
upozornil také v New Yor-
ku. Bohužel jeho nadějná
kariéra skončila vzácným
případem srdečního selhá-
ní i u lidí zcela zdra-
vých, pro které zatím ne-
má lékařská věda vysvětle-
ní. Prof. Rydlová nám nap-
sala, že Andrew byl i muž
neobyčejných kvalit osob-
ních. Jeho zodpovědnost,
rovný charakter, aristokra-
tická elegance a skromost
dokreslily jeho osobnost.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Dr. Bohuslav Dérer má novou a-
dresu: 222-25th Ave., SW, Cal-
gary, Alta. T2S 3E9. Členové sboru Slovenské evang. luth. církvě
v Torontě ho postrádají. České a slovenské vysílání na
TV v Torontě řídí: Katarína Homolová, Creative Post Inc., 510C
Front St. West, Toronto, Ont. M5V 1B8. Tel.
/416/ 979-7678. Hrabě Harry Dobrzenský,

Květinové symboly Kanady

V Evropě jsme zvyklí na znaky nebo sym-
boly různých států či měst, jež začasté
demonstrují sílu a moc. Tak např. náš dvo-
jhlavý český lev nebo orl (či orlice) ve zna-
cích nejruznějších středoevropských států
anebo zemí. Kdesi, daleko v pozadí, se
cudně skrývají slovanská lípa a germánský
dub. Zcela jinak je tomu v Kanadě, rozlo-
hou srovnatelné s Evropou. Jednotlivé
kanadské provincie mají totiž ve svých zna-
cích kanadské druhy rostlin. Dokonce i
frankofonní provincie Quebec, jež měla
od r. 1963 ve znaku bourbonskou lilii —
znak francouzského královského rodu
Bourbonů (lilii bělostnou — *Lilium candi-
dum*, Madonna lily), má od r. 1999 nový
symbol — kosatec různobarevný (*Iris versicolor*),
který roste na více než polovině
území Quebecu.

Všechny ostatní provincie Kanady měly
a mají ve svých znacích jako symboly
původní rostliny kanadské flóry: Alberta
divoký šípek (*Rosa acicularis*, Prickly rose
— od r. 1930), Britská Kolumbie až 8 m
vyšší stromovitou svidu *Corvus nuttallii*
(Pacifičský Dugwood — od r. 1956), nápad-
nou velkou bílou lilii (*Lilium*, White lily —
jako květy, Manitoba bílé kvetoucí koniklec
Pulsatilla patens var. *Wolfgangiana* (Prairie
crocus — od r. 1906), Newfoundland
bryzožravou rostlinu špičatku *Sarracenia
purpurea* (Pitcher plant — od r. 1954),
jediný druh rodu zasahující ze Střední Ame-
riky na sever až do východní Kanady, Nové
Skotsko bílé kvetoucí plazivý stálezelený
keř *Epigaea repens* (Mayflower nebo Trail-
ing arbutus — od r. 1901) s celokrajním
střídlavým listy, pěstovaný v zahradách oje-
dině i u nás, Nový Brunšvik plazivý violkvetou
violka *Viola cucullata* (Purple violet — od
r. 1936), Ontario bílé kvetoucí liliovitá
rostlina s přibuzenstvím našeho vráňního oka
— *Trillium grandiflorum* (Trillium — od
r. 1937), Ostrov prince Eduarda severo-
americký střívěník *Cypripedium acaule*
(Pink lady's slipper — od r. 1965) s bezlis-
tí lodíčkou a velkým růžovým pyskem,
Saskatchewan červenokvětou lili *Lilium
philadelphicum* var. *andinum* (Western
red lily — od r. 1941), Severozápadní teri-
toria severoamerický druh dryadky *Dryas
integrifolia* (Mountain avens — od r. 1957)
a Yukon — i na našich pasekách a okrajích
lesů běžné rostoucí vrbovka, nebo chce-
te-li vrhu úzkolistou (*Epilobium angus-
tifolium*, Fireweed — od r. 1957).

Představa, že by naše nedávno nové zalo-
žené kraje měly ve svých znacích typické
nebo významné květiny svých území, je
zcela absurdní. I to však vypovídá o rozdí-
losti mnohonárodní kanadsko-slezské kul-
turní straně jedné a česko-moravsko-slezské na
straně druhé.

živa 5/2004

Dr. Bohuslav Dérer má novou a-
dresu: 222-25th Ave., SW, Cal-
gary, Alta. T2S 3E9. Členové sboru Slovenské evang. luth. církvě
v Torontě ho postrádají. České a slovenské vysílání na
TV v Torontě řídí: Katarína Homolová, Creative Post Inc., 510C
Front St. West, Toronto, Ont. M5V 1B8. Tel.
/416/ 979-7678. Hrabě Harry Dobrzenský,
dříve pán na Potštejně, dnes re-
sident Vancouveru, BC, si se záj-
mem přečetl reportáž V. Vrbenské-
ho, která vyšla v „Orlickém týde-
níku“ 28.12.2004 pod nadpisem
„Historie jedné konfiskace“. Po-
pisuje kalvárii Harryho otce, s
kterým opustil ČSR, když mu byly
2 roky. /Kopii článku rádi po-
šleme vážným zájemcům zdarma./
— Pan šéf Tomáš Bata se při náv-
štěvě Zlína cítil skutečně do-
bře, když stál na terase zlínského
mrakodrapu a měl krásný rozhled po
okolí. Je tam i moderní stylová kavár-
na. — Prof. hudby Rudolf Kula hrál v
hradní strážnici v Praze dechové nástro-
je i housle. V Torontě vyučoval na
střední škole. Oslavil 27.1.05 své 86.
narozeniny. — V Montreálu se objevil
nový český kněz: P. David Dřevojánek, F.
M. J., 530 Ave. due Mont-Royal Est. Pů-
sobil 5 let v Paříži. Napsal: „Čím dále
od Meziříčí jsem, tím hůře se mi na něj
zapomíná!“ — Z Montreálu se do ČR vrá-
til Libor Kotačka. — Ve Vancouveru, BC
zemřela Anna Zemanová, 92. Její manžel
Václav napsal slova k písni „Škoda lásky“:

Vysokoškolský umělecký soubor VUS
v Pardubicích je chloubou města.
Po tuhé soutěži byl jako jediný
pěvecký sbor ze střední Evropy
pozdán na Festival 500. Koná se
ve dnech 3. až 11. 7. 2005 v St. John's
prov. Newfoundland. Sbor má 45 čle-
nů a dirigentem je zkušený Jiří
Kožnar, jednatel Milan Linhart.
Soubor by rád uspořádal koncert
pro krajany v Torontě, ale naráží
na finanční problémy. Kdo by mohl
jakkoliv pomoci //zajistit finance,
ubytovat a pod./kontaktujte oběta-
vého Pavla Zemana na:

<pzeman@remoska.ca>

Nejnovější české bestsellery,
(Viewegh, Ulč, Kuras, Frýbová, Legátová, Hůlová ...)
politické, historické i romantické romány,
dětské knihy, kuchařky, detektivky i biografie ...
100 různých CD (hudba, pohádka, mluvené slovo),
naučné i zábavné CDROM, filmy na DVD,
křížovky, slovníky, učebnice, kalendáře 2005,
CZ nálepky, karty, hračky a další české věci ...

Vyjimečný výprodej:

200 knih od 4 do 8 dolarů.

Katalog zašleme na požádání.

Navštivte naše webové stránky

www.czech-books.com

nebo volejte zdarma 1 877 287 1015

We are your source for Czech books and Czech music

in memoriam jan filípek /

JULIUS LUKES

23. září zemřel ve věku nedožitých 91 let exulant, spisovatel Jan Filípek. Místem jeho
posledního spánku bude Santa Monica v Kalifornii, kde žil poslední dvě desetiletí.

Narodil se na Silvestra roku 1913. Dětství prožil ve Sviněch u Veselí nad Lužnicí. Na své
kamarády ze studií na obchodní akademii nikdy nezapomněl. V roce 1968, kdy poprvé a
naposledy navštívil svůj domov, se k němu — coby úspěšnému emigrantovi — hlásili všichni
bez výjimky. Později této spontánnosti s přibývajícím tlakem normalizace ubývalo.

Do USA přišel před téměř padesáti lety ve stopách svých předků, kteří se v polovině
19. století dle tamních matric usídlili v Minnesotě. Stejně hrdý byl i na své selské předky. Po
převratu se mu podařilo zpracovat genealogii svého rodu od 16. století po dnešek.

Dramatická období svého vlastního života čtivě a napínavě popsal ve své první knize
Zpod šibenice do exilu. Tato autobiografie vyšla nejprve česky a později anglicky jako *The
shadow of the gallows*. Autor ji věnoval památce těch, kteří byli za okupace spolu s ním
zatčeni a nevrátili se. Kniha nemá jen pietní hodnotu, je také cenným zdrojem informací
o dříve zaměřovaných nebo zkrácených stránkách historie druhého odboje. Jan Filípek se
jako tajemník Dr. Feierabenda podílel na jeho útěku za hranice. Dr. Feierabend byl v první
protektorátní vládě ministrem zemědělství, v londýnské vládě zastával do roku 1945 post
ministra financí. V knize se střídají faktografické pasáže s osobními reflexemi a řadou
portrétů spoluprávníků, vyšetřovatelů, dozorců a soudců. Pochvalně se zmiňuje o svém spo-
luprávníci, bývalém předsedovi vlády Rudolfu Beranovi. Život si zachránil díky velmi chytře
vymyšlené obhajobě, a tak vyvázl s trestem 10 let kázně a měl možnost se šťastně dožít
konce války. V žaláři byl jeho největším nepřítelem hlad.

Osvobození ale výroky tohoto státu nepřineslo, co se očekávalo: zachování lidských práv
a osobní svobody pro všechny zde žijící občany. Proto v květnu 1948 přechází českoslo-
venské hranice a rozhoduje se, kam dál. Volí Austrálii. Zakládá firmu na opravy oděvů. Po
narození dcerky Suzan (1957) diinu prodává a odjíždí do Kalifornie, kde s pomocí přátel
buduje motely. Po několika úspěšných letech se usazuje v Palm Springs, rekreačním
místě vyhledávaném díky čistému vzduchu, bezoblačnému počasí a laplému léčebné-
mu klimatu zámožnými a slavnými osobnostmi a hollywoodskými hvězdami. Později se
stává spoluhoditelem prosperujícího hotelu, kde jej navštívila řada významných osobnos-
ti, kromě bývalého šéfa Dr. Feierabenda např. hudební skladatel Rudolf Frlík, herec a
komik Jára Kohout.

Jeho další kniha *Odlisky dějin československého exilu* je přehledem stručných dějin
českého a slovenského exilu od 17. století po dnešek. Také přehled toho, co různým
vinám exilu předcházelo, zejména léta 1948 a 1968. Kniha vyšla autorovým nákladem
(v Čechách se nenašel nakladatel, který by ji vydal). V roce 2001 se konal v prostorách
Senátu křest poslední Filípkovy knihy *Mnichov 1938 — hra o Československo*. Autor se
však kvůli vysokému věku této vzácné první příležitosti již neúčastnil.

Díky svým autorským, ale především manažerským a podnikatelským schopnostem a
vytrvalosti pil, se vždy znovu a znovu dokázal vypracovat k úspěchu. Jeho štěstí byla
povětšinou a nikomu neodmítl pomoc. Po celý život byl věřícím katolíkem a ve věcech vytrval až
do svého odchodu do věčných ložisek. Zemřel klidně ve spánku. nový POLYGON 6/2004

ZE ŠKOLY: Jednou nám učitelka za-
dala cvičení na téma Lež má krátké nohy. Žák Horák
byl hotový raz dva a práci odevzdal. Učitelka byla
překvapená, že to má tak rychle, a povídá: „Horáku,
přečti mi to nahlas.“ A Horák četl: „Byla slunná ne-

děle. S kamarádem Vlasákem jsme se vydali do lesa
na lov. Lehli jsme si na mýtinu, pod hlavu si dali
bundy a čekali. Po chvíli se na mýtině u malin obje-
vila mladá dívka. Chtěl jsem vyskočit, ale Vlasák mě
zadržel a řekl: Lež, má krátké nohy.“

Z ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKA v Pěčíně

Slovenský spisovatel Rudolf Dobiáš /na snímku uprostřed/ napsal dokumentární knihu "Tri- ední nepriatel'ia-Svedectvá o brutálite komu- nistického režimu", 460 stran. Popsal v ní osudy 75ti lidí, kteří patřili k různým společenským vrstvám. Presentace knihy byla na půdě univer- zity v Trnavě a ukázky z ní tlumočil herec Mi- chal Monček. O zdařilý kulturní večer se zaslou- žil organizační štáb v čele s J.Kašílkem. Na snímku jsou zleva: Ing.Ján Langoš, Jaroslav Kaš- lík, Rudolf Dobiáš, Matilda Kašílková, M.Košíková

bvl odhalen pomník malíře Orlic- kých hor Jana Trampo- ty. /Foto příště./-- 11.2.2005 to bude 100 let, co se ve Zloni- cích u Kladna narodil slavný muzikant a ce- stovatel Eduard Ing- riš. V den výročí se- hraje div.skupina v Rynarci u Pelhřimova jeho operetu "U pan- ského dvora". Ve Zlí- ně připravují velkou výstavu jeho filmů, fotografií a hudby.

Vdova Nina žije v Brně.--Po vzoru slovenského Usta- vu panáti národa, bude v ČR zřízen centrální Institut pro dokumentaci to- tality./Návrh ne- prošel parlamentem v r.2002./--J.Dole- žalová, 539 57 Vče- lákov 55,ČR,dokon- čila rukopis o Le- žácích.--P.Telička

dostal práci ve Středisku evropské politiky v Bruselu. --16.11.04 se 850

býv.muklů sešlo na Pražském hradě s prez.Klausen, s S. Grosem, P.Pithartem, primátorem Prahy P.Bémem a j.Dele- gaci muklů vedla dr.N.Kavalírová.--Jedním dechem se čte kniha Z.Šedivého "Velká operace-pokus státní bez- pečnosti o likvidaci 3.odboje", 174 stran. Podrobně popisuje vše podstatné o případu dr.V.Chalupy, svého času gen.tajemníka ČSNRA v Chicagu. Významnou roli sehrála také Božena Dvořáková, která žije v BC.--Sym- patický Ing.Lubomír Toufar nebyl za ČSSD zvolen do senátu./Zklamán byl i jeho "ideologický otec" O.Ha- selman ve Francii./--Vynikající knihu dr.Z.Dvořákové "Politikové na útěku" lze objednat za US\$10 v Nakla- datelství EPOCH, Kaprova 12, 110 00 Praha 1. Tel.224-

810-352.--Nadaný novinář Ota Filip, ročník 1930, žil od r.1974 v Mnichově, psal pro exilové tisky a ve Svob.Evropě vynikl vtipnou a nekompromisní kritikou čs.kom.režimu. V r.1998 poskytl interview německé TV a přiznal se ke spolupráci s kom.tajnou službou.Když se jeho syn Pavel, matematik působící na Bochumské u- niversitě, o otcově šokujičím přiznání dověděl, spá- chal sebevraždu.--V Praze byla výstava "Doteky pošty a exilu". Cenzuru prováděl pražský pošt.úřad č.25.--Kdo se dostává do popředí v ČR? Předseda KVV Středo- českého kraje Richard Dolejš. Klade důraz na drobnou práci prostých členů strany ve svém okolí, zvláště mezi mladými.--Zd.Tomka ze Švýcar měl špatné zku- šenosti s investicemi v Brně. Napsal o tom článek do švýc."Zpravodaje".--Seniři v Brasech uvažují o založení klubu metaně, angl.curling.--Z Prahy do Tater jezdí nyní autovlak.Jedna cesta je za 32 euro.--Státní ústřední archiv má adresu: Archivní 4, 140 00 Praha 4-Chodovec. Přijímá dary od krajanů žijí- cích v zahraničí.--Historik Ing.O.Špecinger, 81, po- rád bádá v archívech a dovídá se nové a nové věci. Žije v Kralupech.--Poslanec Jiří Karas napsal za- jímavý článek "Český křesťane, zpřítma hleď!" Strefil se! Kdo má vážný zájem o kopii?--Prozradilo se, že ol r.68 psal Petr Pithart do exilo- vého "Svědectví" i jinam pod krycím jménem Sládeček. Nepopírá ani dnes, že byl v letech 1961-1968 členem KSČ.--Eva Pilátová z Útušic č.103 objevila v Americkém středisku v Plzni "KL" a poslala nám několik svých básní. Jednu věnovala štenovickému zámku.--K topení na Ličkově užívá paní Mařenka jen dřevo. Její lesy měří 40 hektarů.--Jar.Štefka si u nás vyzádal adresu texaského "Hospodáře". Poslal nám pohled z krajanského muzea v Cedar Rapids, Iowa, které navštívil nedávno.--Vy- šel článek Jiřího Tamchyny o J.Páclovi a M.Potůčkovi, kteří jako stu- denti pardubické reálky založili za něm.okupace ilegální skupinu. Gestapo u nich našlo výbušniny vynesené ze Semtína. Oba byli popr- aveni.Potůček byl z Přelouče.--P.Vranský sestavil knihu "Protinaci- stický odboj na okrese Praha-západ v letech 1939-1945", 258 stran. Vyšla v r.1999.--Nakl.Paseka vydala "Čtení o neobyčejných cestách Jana Eskyma Welzla", 350 stran. Karel Čapek ho v "LN" v r.1930 na- zval "tatíkem Welzlem". Styk s ním udržoval také spisovatel R.Těsno- hlídek. Welzl byl pologramotný zámečník ze Zábřehu n.M. /1868-1948/. Neuměl zacházet s kompasem a nevyznal se v mapách, a přesto prošel sám přes celou Sibiř, až na Novosibiřské ostrovy, kde byl zvolen e- skymáckým náčelníkem.--Spol.J.Masaryka měla výroční schůzi 20.10.04.

Opona Městského divadla v Žatci je bezpochyby krás- nou ukázkou malířského umění Mistra Oskara Brázdy. Zachytil na ní nejen sám sebe v akci, ale také všeci- ny 3 své milenky a navíc i svou manželku, švédskou hraběnkou Anelií Posse-Brázdovou. Co znarukají ostat- ní prvky, to zvědavým vysvětlí jen dnešní majitelka nedalekého zámku Ličková, paní Marie Brázdová, roz. Weissová, která je středem pozornosti všeci na opo- ně vymalovaných. Jsou lidé, co tvrdí, že touto oponou zastínil Mistr Brázda i známého Aloise Hynaise v Národním divadle. /Jinak výborným průvodcem po Žatci je místní úspěšný podnikatel Milan Brunclík./

21.9.2004 zemřel náhle J.E.I. Dr. An- ton Neuirth, Dr. h.c., ve věku 83 let. Byl profeso- rem Lékařské fakul- ty UK Košice, posla- nec NRSR a diplomat.

Mezi pozůstalými jsou 2 dcery a 2 synové s rodinami, 3 vnoučata a 5 pra- vnoučat. Vyslovu- jeme jim soustrast.

Karel Gott a pardubický kronikář Z.Veselík.

Tato pamětní deska je v nádvoří radnice v Žatci. Na jiném místě ve městě je pomníček volynským Čechům, kteří přišli o život za 2.světové války.

Známa cestovatelka Mgr.Celina Stuchlí- ková /Rektorská 579, 108 00 Praha 10-Ma- lešice/ zjistila, že na ostrově Visu v Jaderském moři je ve špatném stavu býv.Masarykova vi- la a současný p.mi- nistr financí Sobot- ka, na žádost paní senátorky J.Seitlo- vé, zjistil, že po r. 1948 se jí zmocnilo ROH, ač patřila Čs. Obci legionářské. Po- kud ji legionáři do- stanou zpět, pí Celi- na by zasloužila po- řádné vyznamenání.

O LETCÍCH

Ve WINGS KLUBU, Lucemburská 11, 130 00 Praha 3 - tel. 222-713-151, se scházejí býv. letci a jejich přátelé, v příjemném prostředí a u chutného jídla. --Níže uvedená Hana Vogel-Fischlová se narodila 20.6.1913 v Třebochovicích p. Orebem. --138. angl. peruť přistávala na území Němci obsazené Francie pomocí Lysandrů a v Polsku s Halifaxy. Peruti velel G/C Ron C. Hockey a sloužili v ní i čs. piloti.

311. čs. bombardovací peruť RAF měla v kanceláři skutečného anděla: Hanka Voglová měla pro ušavené letce vlídné slovo a šálek kávy. Žije v Quebecu.

Zleva: Vopálecký, Kepřt, Maňák a Mansfeld.

Stíhači 312. čes. peruti v rámci RAF: zleva - F. Vindiš, J. Sokol, Fr. Bernát a K. Kosina.

Na Středním východě dostávali naši vojáci a letci naly přiděl cigaret, ale někteří dávali přednost tabáku, protože to byli "fajfkaři". Později se tento návyk přenesl i do Anglie a náš obrázek zachycuje 7 příslušníků RAF. Nevíme ani místo, kde fotografie vznikla a neznáme ani jedno jméno. Kdo nám pomůže?

ZAJATECKÝ TÁBOR COLDITZ

Správně tedy OFLAG IV C Colditz (důstojnický tábor). V tomto táboře byli čs. letci z Anglie, kteří se dostali do zajetí. Dostali se sem přímo z Prahy, kde byli v Pečkárně, na Pankráci a v Loreté. Jejich vstup sem nebyl záviděníhodný. Velitel tábora jim oznámil, že podle rozsudku vojenského soudu jsou odsouzeni k trestu smrti za velezradu a rozsudek bude vykonán po vítězném skončení války. Pochopitelně, že zde byla jen část letců, kteří se do zajetí dostali.

Proč o tom píš? Předně z toho důvodu, že v Colditz byl sgt. Václav Procházka z Pardubic, odtud i do tábora docházela korespondence z Jičína i Hradce Králové. Také v kartách o korespondenci lze nalézt o tom záznamy.

V červenci 1983 jsem se v Colditz stavil. Je to jihovýchodně od Lipska, ale jel jsem sem z Míšeň. Opravdu, je to impozantní hrad, který se tyčí nad městem. Vězňové dobře věděli, že odtud bude útek asi velmi obtížný. Drželi zde zajatce, kteří byli prominenty a které chcieli zneužít k různým machinacím. Nakonec to platí i o čs. letcích. Byl tu však i další Čech, který měl vysokou důstojnickou hodnost francouzské armády. Jinak tu byli Britové, Francouzi, Kanadane, příslušníci commandos (spec. anglické jednotky), ale i Poláci. Z nich tam byl gen. Bor - Komorowski, velitel varšavského povstání 1944 a členové jeho štábu. Z Britů např. příbuzní královské rodiny a vysocí důstojníci. Z letců i známý velitel a pilot Bader. On byl jeden čas velitelem i čs. stíhacích peruti a podobně jako sovětský Meresjev, byl bez nohou. Dokonce na protézách utekl! A tak v Colditz byl ve věži a na noc mu protězy odebírali...

Korespondence z OFLAG IV C nese kulatá cenzurní razítka s názvem tábora a číslem cenzora. Jsou tam ještě neznámá dvě písmena.

Svého času mi napsal ředitel tamního muzea pan Bräuer, že nyní je vhradě interní oddělení nemocnice s klinikou krční, nosní a ušní i s operačním traktem. Ale zatím se do nádvoří přes vřácní nelze dostat (jak jsem zkoušel). Jsou vidět adaptace a přístavby. Dozvěděl jsem se, že v roce 1876 byl vybudován slavnostní sál, kde zajatci prý hráli divadlo. V roce 1976 byl restaurován a prý se používá ke kulturním účelům pro veřejnost.

Perspektivně se uvažuje o zpřístupnění hradu, kde by byla vyčleněna muzeální část.

A snad ještě dovětek z historie. Britští letci údajně si zhotovili kluzák, který měli přichystán a měli v úmyslu, že by jeden z nich sletěl dolů, aby ke konci přivolať pomoc. Hrad osvobodili vojáci americké armády, která provedla speciální operaci k osvobození zajatců. Podle pamětníků první z vojáků, kteří stanuli v braně, byl Čechoameričan a tak první slova při osvobození byla slova česká...

M. Vostatek, "FILATELIE", časopis čs. filatelistů.

--Instruktorem čs. letců v Kanadě byl i vysokomýtský rodák Jan Mokřejš /6.9.1907-17.5.1976/. Jeho vdova Jaroslava údajně žije v Brně. --Jaroslav Vyhnis se narodil 12.3.1919 v Plzni a letcem se stal v akci "Tisíc pilotů republiky". Sloužil 1.9.39 na polském letišti v Doblinu, při náletu Němců naskočil do letounu PZL-7 a vypálil za nepřitelem dávku z kulometu. Historik J. Říha z Milovic tvrdí, že Vyhnis byl prvním čs. letcem, který zahájil leteckou válku, i když se netrefil. V Anglii sloužil mj. u angl. 116. peruti. Po únoru 48 do zahraničí neodešel a měl potíže všeho druhu. Věnoval se pohostinství a dnes pracuje v Praze 9 v hotelu DUO. Je stále plný energie. --Plk. Ing. V. Odehnal, býv. velitel letiště v Náměšti n. O., nám sdělil, že urna s popelem plk. Jaromíra Grygara byla 22.10. uložena do rodinného hrobu v Brně. --Podle plk. J. Milka měl F. Perina 28 potvrzených sestřelů nad Francií a nad Anglií. --V Otaslavicích byl 11.9.04 odhalen pomník nejúspěšnějšímu stíhači 2. světové války J. Františkovi /7.10.1913-8.10.1940/. Sloužil u 303. polské peruti RAF. --Ministr obrany K. Kühn se 11.11.2004 účastnil odhalení pomníku v Příboře, věnovaný nejen pilotům z Příboře, kteří padli během WW2, ale i všem pilotům, kteří ztratili své životy během služby na místním letišti. --Plk. J. Milek z Mississaugy měl referát během celostátního sjezdu Vojenského sdružení Rehabilitovaných Armády ČR. Proběhl v Praze 16.11.2004. Jil dostal zlatou medaili SRA. --Ing. P. Vančata nám sdělil, že Jaroslav Bajer se narodil 21.2.1921 a zemřel v září 2002.

V Cizinecké legii byl nejlepším přítelem Karla Gadoše z Brnička. --České turisty z katedrů pomohl evakuovat elitní pilot ČSA Michal Šašinka. --Vee Darlingtonová, roz. Kuttelwascherová, oslavila v Anglii nedávno se svým dvojčetem Marií, své 60. narozeniny. /Jejich otec Karel K. se narodil 23.9.1916 a zemřel ve Walesu 17.8.1959, sloužil u angl. 1. peruti RAF jako noční stíhač a umístil se jako 2. v počtu sestřelů v soutěži se všemi britskými letci této kategorie. /--Krátko před svou smrtí nám plk. Z. Těšínský doporučil 2 knihy o letcích: "Zákeřné sestřely" od K. Barty a "Naděje a beznaděje" od T. Bryksové. Vydání své vlastní knihy se bohužel nadožil; jeho přátelé se pokusí, aby vyšla. --Plk. dr. Lubomír Ůlehla a gen. F. Fajtl se v Č. Krumlově sešli s prez. V. Klausem. Byli tam i pánové Špidla a Rychetský. --Historik dr. Jaroslav Valenta /studoval mj. havárii gen. Sikorského v červenci 1943/ zemřel 23.2.2004. --Málo známý je tento fakt:

Prvním čs. padlým letcem byl 25.10.1938 letec-pozorovatel Jaromír Šotola. Jeho letoun Letov Š-328.237 byl sestřelen maďarským stíhačem Fiat nad čs. územím. Šotola je pohřben v rodné obci Řestoky u Chrastu v okrese Chrudim. --V Londýně/Anglie/ bude památník Bitvy o Británii. Přípravný výbor vede lord N. Tebbit. Na památníku budou vyryta jména letců z 15ti zemí, kteří se Bitvy účastnili. Bylo jich 2.936, z toho 89 z Československa. ČR se zavázala k daru 2.5 mil. korun. Odhalení má být v září 2005. --Plk. Josef Váňa pracuje v hotelu DUO, Teplická 492, 190 00 Praha 9. --27 ulic v pražském předměstí Černý Most nese jména čs. letců, kteří byli v RAF. --Po internaci v SSSR vypověděli čs. letci Hlaďo, Štastný a Mikulecký o poměrech vznikajícího praporu čs. jednotky. Už tehdy upozornili na špatnou situaci čs. Rusínů, kteří v počtu asi 10.000 strádali v koncentračních pracovnicích táborech. Kopii výpovědi rádi pošleme vážným zájemcům; poslala ji paní B. Hlaďová. --Fr. Daněk zemřel v Londýně v r. 2000. Narodil se 3.12.1919 v Dolním Němci u Uh. Hradiště. --V Aeroklubu Brno-Slatina jsou stále aktivní E. Boček a B. Svoboda. --"Český Dialog" přinesl článek "Vítejte doma-Welcome home!". Hrdinou je rytíř lékařského stavu MUDr. Karel A. Macináček, nar. 11.1.1916 v Brandýse n. L. Jeho kniha "Útek do Anglie" vyšla nyní i anglicky. --Churchill rozhodl v létě 1944 nezničit bombardováním železnici vedoucí do Osvečim, kde umíralo v plynových komorách na 60.000 vězňů denně. RAF měl v té době fotografie baráků koncentračního lágru v Osvečim a v Birkenau. /Americké letectvo zničilo náletem z Itálie chemickou továrnu v blízkosti. /--V Brankovicích byla konečně odstraněna komunistická hvězda z desky na počest Josefa Jedličky, místního rodáka. Do této školy chodili také F. Dundera, L. Kadlec a F. Král. Novou desku odhalil plk. E. Boček z Brna. --"84" oslaví v březnu 2005 hrdina letecké války v Koreji a ve Vietnamu, plk. Jaroslav Gajdoš; žije s manželkou Charline v Riverside, CA. V 50. letech sloužil v elitní čs. jednotce při US armádě v záp. Německu. --Taxmeni sestavili CD /56 minut/ "Rytíři oblak", na počest čs. válečných letců. Skupinu muzikantů vede historik J. Čvančara a CD je k dostání na adrese: Country obchod, Moulíkova 2240/5, Praha-Smíchov. Křest alba provedl gen. St. Hlučka od 313. peruti RAF a 1. čs. stíhacího pluku v SSSR, 16. 11. 2004. /Tuto informaci nám zaslal let. historik František Srp, Na Zvoněnce 1015/34, 147 00 Praha 4-Podolí./

O VOJÁCÍCH

9.ledna 2005 zemřel v Bischheimu nedaleko Paříže prof. Joseph Fišera, významný čs.voják a nositel důstojnického Řádu Čestné legie. Dne 20.ledna 2005 byl pohřben v rodinné hrobce v Zálabí u Kolína.--Dr.Jiří

Louda nám vysvětlil, proč státní znak ČR má 2 české lvy, jednu moravskou orlici a jednu slezskou orlici. Co si na uniformu našli členové hradní stráže je jen "badge"/odznak, nášivka;/volná kombinace znaků.--M.Reichl, Mánesova 584, 500 02 Hradec Králové, píše knihu o čs. justici u čs.armády v Anglii. Zajímal ho tito jednotlivci: Buzrla, Duppel, Jar. Němec, H. Fischl, P. Hartmann, J. Mrázek, K. Trojának, T. Hartmann, Littman, Z. Bělský, O. Klein, K. Krsek, J. Gol a V. Fanderlik.--Toníkovi Čádkovi vyměnili v Anglii levý kyčel. Zotavuje se.--Prof. Fišera vydal podrobný seznam našich padlých ve Francii a kde jsou pohřbeni.--Petr Tesař přednáší studentům středních škol v okolí Oakville, Ont. o svých zážitcích u Tobruku a u Dunkirku. Mladí lidé projevují zájem, ale Petr nečekal, že jeden z nich sestavil malou knížku s kresbami, kterou nadepsal "The Day Mr. Tesař defeated the Nazis", 12 stran.--Máme 2 výtisky brožury I. Procházky "Dunkirk", 99 stran. Pošleme je vážnému zájemci. Škoda, že tam není podrobná mapa okolí Dunkirku. Jinak o čs.obléhání pevnosti napsal zasvěceně dr. Leopold Rozbořil ve své knize "Z války do exilu".--Novinka: u našich pluků ve Francii prý existovala "Jezdecká Eskadrona Spěšného Předzvědného Odřadu". Kdo ví víc?--T.G. koupil vilu na ostrově VIS-u v Jaderském moři pro svou nemocnou paní, ale začátkem 20.let ji daroval Čs.Obci legionářské. Po únoru 48 se do ní nastěhovalo ROH a po rozchodu Tita s Prahou vilu měla jugoslávská armáda. Nyní je vlastníkem místní obec a uvažuje prý o prodeji vily. Mohl by to být znovu majetek ČSOL?--Orgán Hist.skupiny Zpravodajské brigády "Občasník" přestal vycházet. Předsedou red.rady byl Mgr. P. Tučný.--

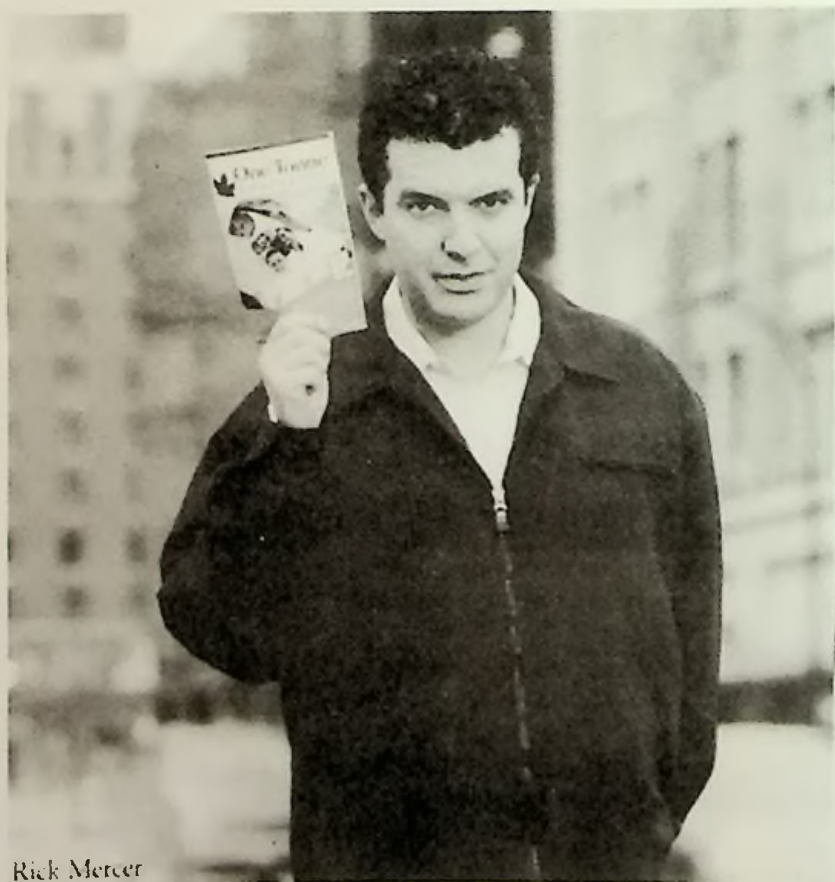
Když jsem v r.1990 po 42 letech navštívil Prahu, byl mým navigátorem kpt. Hynek Zmítko. Chodil se mnou na schůze svých vál. kamarádů od Tobruku a od Dunkirku a dbal na to, abych se v Praze a v okolí neztratil. Díky jemu jsem poznal JUDr. B. Steinera, J. Hořejšího, J. Pelnáře a S. Krause. Nesmírně si vážil gen. Karla Klapálka.. Nyní došla smutná zpráva, že Hynek Zmítko, skromný voják, 25.11.2004 v Praze zemřel. Bylo 88 let. Mezi pozůstalými je manželka Věra, dcery Gita s manželem Petrem a Radka s manželem Danem. Vyslovujeme jim naši upřímnou kondolenci.

MJ

Se zpožděním došla z Anglie zpráva, že tam 12.10.2004 zemřel býv. velitel 2. roty 2. praporu Čs. samostatné obrněné brigády, plk. Arnošt Chlup, 92. Na našem obrázku /z archivu Š. Miklanka z Popradu/ je v první radě uprostřed. Byl to jeden z nejoblíbenějších našich důstojníků v Anglii a u Dunkirku. V Anglii žije jeho dcera Dianne, syn Arnošt je v Jižní Africe a syn Stephen v Kanadě.

Dne 26.6.2005 tomu bude 100 let, co bylo v Milovicích založeno vojenské cvičiště. Náš dopisovatel J. Říha-PYTLÁK tam žije a sdělil nám, že v 50. letech tam poznal gen. Richarda Tesaříka /3.12.1915 Praha-27.3.1967 Ústí n.L., pohřben v Příbrami/.--Vynikající je kniha "Francouzský krtek-v první linii studené války", 264 stran. Autoři: F. Vojtásek a Pavel Žáček. Vojtásek se narodil v Šarovech, dotáhl to na čs.voj.přidělenec v Paříži, tajně spolupracoval s francouzskou zpravodajskou službou CDECE, byl zatčen v Praze v r. 1976 a odsouzen na 20 let. Žije v Ostrově n. Ohří. --Volyňský Čech P. Javůrek byl na Dukle 12.10.1944 popraven se souhlasem gen. L. Svobody "za zbabělost", když se ve strachu skryl v zákopu před minometnou palbou nepřítele a usnul.

Rick Mercer

Every Canadian loves a challenge, right?

On average, each Canadian produces five tonnes of greenhouse gases a year. Driving, heating and cooling our homes, using appliances...almost anything we do that uses fossil fuels for energy also creates greenhouse gas (GHG) emissions. And these emissions are causing our climate to change.

Take the One-Tonne Challenge – reduce your energy use and your GHG emissions by 20%, or one tonne. You'll save money, and help to protect our climate and our air quality.

Get your Guide to the One-Tonne Challenge.

Visit climatechange.gc.ca or call

1 800 O-Canada (1 800 622-6232), TTY 1 800 465-7735.

One-Tonne Challenge Take action on climate change

Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

Canada

O PARAŠUTISTECH

Všichni polští piloti, kteří létali u britských RAF peruti č.138 a 161, byli dobrovolníci a při dlouhých letech do Polska i nad Protektorát vynikli jako navigátoři. Jejich vzorem byl předválečný velitel polského letectva gen.L.Rayski, který přišel do Anglie, když mu bylo 52 let. Poláci létali a přistávali v Polsku, když jim tam AK /Armija Krajova/ připravila přistávací plochy. Během varšavského povstání se snažili zásobovat povstalce léky a potravinami, ale měli proti sobě baráž protiletectvých kanónů německých a sovětských. Na 200 jich přišlo o život a na jejich počest byl v r.1990 v Newarku-on-Trent odhalen pomník, za účasti velitelů obou výše zmíněných RAF peruti: W/C Rona C.Hockey-ho a W/C

K.Batchelor-a. Mimo Poláků padli nad Varšavou i Britové a jiní. -Bylo symbolické, že při odhalení památníku v Pardubicích byli středem pozornosti jeden válečný letec a jeden voják-parašutista. --Na britském voj.hřbitově na Olšanech je pohřbeno 8 polských letců od 161.RAF peruti; jejich Halifax se zřítil u Prešova. --Nakl.GALLERY, Legerova 70, 120 00 Praha 2, vydalo knihu "Heydrich", 700 stran, 999 Kč.

POLETÍ S VÁMI POLÁCI

Šedm parašutistů v letové satně na italském letišti Campo Cassale u Brindisi pohlédlo na kapitána Rudolfa Hrubce, který právě skončil jejich prohlídku. Ručičky hodin ukazovaly několik minut do osmé hodiny večerní 3. dubna 1944.

„Tak hoši, půjdeme. Letoun už bude připraven. Poletí s vámi Poláci.“ Šedm mužů – nadporučík Josef Šandera, četař Tomáš Býček, četař aspirant Josef Žižka z paraskupiny BARIUM a podporučík Jaroslav Odsrčil, rotní Josef Gemrot, František Široký a Karel Niemczyk z paraskupiny CALCIUM – vyrazilo k černému Halifaxu, u kterého polští mechanici dokončovali poslední předletové přípravy.

Za několik minut, v osm hodin, letoun vzlétl a nabral kurs přes Jaderské moře na Jugoslávii. Nad jejím územím svrhl čekajícím jugoslávským partyzánům na padácích několik kontejnerů se zbraněmi a dalším vojenským materiálem a pokračoval ve své cestě přes Maďarsko. Zde byl Halifax napaden silnou protiletadlovou palbou, ale vše dobře dopadlo a tak mohl pokračovat přes rakouské území do vzdušného prostoru nacisty okupovaného Československa. Letoun přelétl přes Čejkovice u Chrudimi, kde měla být vysazena skupina Calcium, a pokračoval dále v letu, protože rotný František Široký, který znal dobře krajinu v prostoru Hradce Králové, měl nejdříve polským letcům pomoci při určení prostoru pro vysazení druhé skupiny Barium. Krátce po jedenácté hodině začal letoun klesat. To již měl za sebou Pardubice, kde lesknoucí se pruh Labe umožnil lepší orientaci.

Zelené světlo na signální desce, ke kterému se upíraly oči všech parašutistů, začalo blikat. Misto seskoku se rychle blížilo. Potom se rozblikalo červené světlo. „Action station!“ Začala výsadková operace Barium. První tři ze sedmi mužů s padáky vykročili vsříc svému osudu.

„Naši skupinu Platinum – nadporučík Jaromír Nechanského, rotné Lojzu Vyhňáka, Jardu Pešana a mne – vysazovali 16. února 1945 poblíž Nasavrk rovněž polští letci. Letěli jsme již poříetí a měli jsme strach, že akci opět něco zmaže, ale Poláci tvrdili se suverénní jistotou, že nás vysadí přesně. Svůj slib splnili.

Ty chvíle přes seskokem mi trvale zůstaly v paměti. Polský dispečer zvedl povzbudivé palce a my jeden po druhém přistupovali k otvoru pro seskok. Pod námi byla rozsáhlá a hustá černá masa hlubokých lesů s nepravidelnými bílými jazyky sněhu...“ (vzpomíná bývalý člen paraskupiny Platinum Jaroslav Klemes).

K jeho vzpomínkám se přidává další čs. parašutista Rudolf Pernický: „Také náš výsadek Tungsten, mne a rotného Leopolda Musila a skupina Embassy, rotného Karola Mladého, četaře Josefa Harině a desátníka Jána Grajzla, vysazovala polská posádka.

Vzlétli jsme z Brindisi 21. prosince 1944. Měli jsme být vysazení asi osm minut po Embassy u Vortové na Českomoravské vysočině, ale pro silnou protiletadlovou palbu v okolí Poličky nás Poláci shodili až u Kutné Hory. Než jsme po několika dnech dorazili zpět na záchytnou adresu k bývalému olympijskému reprezentantovi v lyžování Cyrilovi Musilovi na Studnici, pořádně jsme omrzli. Vraťme se však k Polákům. Na italské bázi měli velmi silné parašutistické i letecké zastoupení. Byl jsem u nich dva týdny na staži. Měli skvělé instruktory, kteří předtím již prošli nasazením v týlu nepříteli. Rovněž jejich letecké posádky již leccos měly za sebou...“

Vzpomínky bývalých čs. parašutistů z Velké Británie z doby nacistické okupace jsou zajímavou připomínkou jedné z málo známých kapitol z dějin „měsíčních peruti“, jak se také někdy říkávalo leteckým jednotkám zvláštního určení. V rámci britského letectva sehráli v této službě významnou roli i polští letci, kteří od listopadu 1941 do února 1945 provedli 1338 letů v délce 9927 operačních hodin, při kterých do země nacisty okupované Evropy vysadili 693 parašutistů a organizací evropského hnutí odporu svrhli 1577 tun zbraní a dalšího vojenského materiálu.

Za tuto aktivitu zaplatili Poláci vysokými ztrátami, které představují 33 1/2 posádky (167 padlých, 18 nezvěstných a 49 zajatých letců). Jedna z polských posádek našla smrt i nad Československem.

(Kapitola z článku Jindřicha Marka v Národním osvobození, 30.ledna 1990.)

O SKAUTECH

Byly obavy, že po třech zákazech čs.skautingu /jednou nacisty a dvakrát komunisty/, se původní vlajka 1.roztockého oddílu někde ztratila. Kdo ji zachránil se asi postupně zjistí, ale dnes se o ni pečlivě stará současný vedoucí oddílu Ing.Petr Hosman-DIPLOMAT /252 64 Svrkyně č.6/. Bratr DIPLOMAT /na fotce vpravo/ se zmínil vydavateli t. l., že dokončuje věrnou repliku této historické vlajky, která bude vlát na všech dalších skautských táborech a na skautské rezervaci v Roztokách u Prahy./O rezervaci se zasloužil známý skautský obětavec Jiří Bayer-BYE GAN /1926-1997/ a otevřel ji br.prof. Rudolf Plajner v roce 1969./

Prof.MUDr.Vratislav Schreiber, Dr.Sc., se narodil v červnu 1924, jako student RG se dal ke skautům a v r.48 vedl soc.dem.mládež ve Vršovicích. Akademik Charvát nad ním držel ochrannou ruku a Schreiber vynikl ve vědě jako endokrinolog. K vůli komunistům mu jen o vlasek unikla Nobelova cena. Nepopírá, že má nadstandartní vztahy k prez.V.Klausovi; je členem správní rady jeho Centra pro ekonomiku a politiku. --Jaroslav Groh-GAN z Oslavan si myslí, že smrt sestry Borské-JITŘENKY z Ústí n.L. byla citelnou ztrátou pro čs. skauting. Od r. 1960 působil v Pardubicích, pomohl tam v r. 68 obnovit skauting; proto ho zarmoutila také zpráva, že velká skautská klubovna na soutoku Chrudinky a Labe do základů vyhořela. Prý se začala stavět nová. --25.4.04 odešel na věčnost v kanadské Ottawě býv.holešovský skaut Vladimír Skuherský-HAML. --

Žaloba proti hlavním vedoucím skautingu v r.1952 hlavně nřuvila o ilegální přípravě skautských oddílů, které měly zahájit činnost při vypuknutí očekávané světové války./Str.297 Kaplanovy knihy"Nekrvavá revoluce"./ --Br.Antonín Sum zamýšlí navrhnout mezinárodního diplomata Jiřího Janečka za nositele Ceny Jana Ilasáryka. --Br.L.Studený, Pod Kosířem 18,796 Ol Prostějov, nám popsal oslavu 85.výročí založení skautingu ve městě. --Jiří Krumpholz-JACK rád vzpomíná na studentská léta prožitá na pedagogické fakultě v Olomouci. --I býv.skauti usazení mimo ČR se mohou přihlásit do Klubu přátel skautingu /c/o JUNÁK, Senovážné nám.24, 116 47 Praha 1./ Starostou Junáka je Ing. Fr.Šmajcl. /Formulář lze objednat přes "KL"./ --Životní data prof.C.Grandtnera-CÍPY: 14.4.1915-8.4.2004 v Holandsku. --V Holešově je aktivní S.Štěpán,Komenského 1013, 769 Ol Holešov. --15.poutě do Rajhradu u Brna se účastnilo loni přes 400 skautů a skautek. --Český skautský oddíl v Záhřebu vznikl v r.1937. U kolébky byl br.H.Perič. --B.Holub a V.Slezák sepsali knížku "Skauting v Havířově", 60 stran. --J.Jelínek-BAGHYRA má obavy, že se v ČR v massmediích, včetně rozhlasu, dostávají na přední místa překábatění bolševici. --Na začátku ZB byl 5.oddíl vodních skautů v Praze a bratři jako A.Karlovský a Jan Laštovka.

Plk.let.Luboš Úlehla/vlevo/ a válečný parašutista plk. Jaroslav Klemes /z operace PLATINUM-PENETER/ byli hlavními řečníky při nedávném odhalení pomníku padlým čs. letcům, vojákům a parašutistům 2.světové války v Pardubicích. V krátkém interview s novináři se plk.Klemes nj.zmínil, že první úkryt dostal u Korábků v Hradišti u Nasavrk, ale v tisku tento fakt nebyl.

Válečná fotografie tří statečných mužů z Brna. Zleva: J.Holena, F. Stanek a Jindřich Čoupek. Je to fotografie ze severní Afriky v létě r.1939. Jsou to uniformy Cizinecké legie? Osudy Holení nejsou známy. Stanek byl náčelníkem Sokola v Brně a vycvičen v Anglii jako parašutista; shozen v Protektorátu nebyl. Jindřich Čoupek, nar.2.2.1918, byl vysazen v Protektorátu ve skupině BIVOUAC/mimo něho v ní byli:velitel F.Pospíšil a Libor Zapletal/, koncem dubna 1942 u Křivokláty. Čoupek byl zatčen Gestapem u svých rodičů v Komíně a v červnu 1942 v Mauthausenu popraven.

Z ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKA

Známy východočeský koňar MVDr. Vlad. Matoušek/roč. 1927/ přišel o život 1.10.2001 při sestupu z hory Sinaj.--- Klub přátel Pardubicka s přáteli vydal Kalendář 2005 a nazval jej "Příroda Pardubického kraje". Autorem fotografií je V. Haupt, nar. 14.8.1985.---Od 27.10.04 zdobí Košice památník TGM a M.R. Štefánika, díky Čs. ústavu zahraničnímu. Autorem byl ak. sochař J. Vajce.---Etnologický ústav AV ČR vede S. Brouček, tel. 723-109-477.---Emilie Šilarová, mistryně horně-černenských frgálů a čilá houbařka, oslavila "80".---Stovky podnikatelů v Pardubicích žádají o zrušení živnosti. Důvodem jsou hlavně vyšší daně.---Vyšla brožovaná knížka "Hovořil Jiří Ješ", 206 stran. Jsou to promluvy známého komentátora na RFE. Obhajuje staré ctnosti. Ješ má kritický postoj vůči dr. E. Benešovi. Ješ byl vězněn a šikanován až do r. 1989.---Pražská policie se zabývá stížnostmi občanů, že v okolí Václavského náměstí se prodávají čepice s komunistickými symboly, hlavně turistům. Ti je pak nosí a vyvolávají u mnohých občanů ČR pohoršení.---Do čela KSČM se tlačí Vojtěch Filip. Říká si pragmatik.---TV 3 dávala film "Hlavolam jménem Foglar". Měl obdivovatele i kritiky. Pořad nezatajil, že Foglar nikdy nezaložil vlastní rodinu a neměl děti.---V listopadu 04 byl ruský fyzik Danilov odsouzen na 14 let za "špionáž" pro Čínu. Za kontakt s am. CIA byl loni uvězněn jaderný inženýr I. Suťjagin.---Petr Sís napsal knihu "Strom života" o Darwinovi. Vyšla v nakl. Labyrint.---V chrbských lesích jsou pytláci vyzbrojeni kušemi a šípy.---Městská rada v Brandýse n. L. dala přiměřené prostory ve starobylém zámku k dispozici pro

stálou výstavu praporů PTP.---Bývalý skautský domov "Na fortu" v Olomouci je dnes elegantním zábavním a pohostinským zařízením.---J. Kašík z Trnavy nám poslal reportáž z 12. střetnutí býv. muklů na sv. Hostýně. Přijelo i 38 členů KPVS ze Slovenska na výzvu A. Adámka z Nitry.---Spisovatel Ivan Klíma to neměl za totalitu lehké. Chce, aby se nezapomínalo. Kdo chce svými vzpomínkami pomoci, může je poslat na: CSDS, Skokanská 3, 169 00 Praha 6. Výzvu "Nesmíme zapomenout" podpořil veřejně biskup V. Malý.---Monika Pajerová, 38, byla v roce 1990 na čs. ambasádě v Paříži; dnes učí na vysoké škole.---Brno má ulici J. Cimrmana. Na rodném domě B. Hrabala byla odhalena pamětní deska.---Zemřel herec Václav Kotva, 82.---V Brně odešel světový znalec motýlů Dalibor Povolný, 79.---Restaurace na Slovensku nabízejí často menu z divočiny. Maso z jelena, muflona či divočáka není vzácností. Mnohdy pochází od pytláků.---Prez. Klaus s paní navštívili Loštice a byli přijati králem Tvarůžkem I. Paní Livie se vladaři přiznala, že jeho sýr miluje.---STBák A. Lorenc na Slovensku podniká. Nestýká se však ani s P. Colotkou, ani s V. Biřákem.---Knižka Jiřího Ješe "Co přines čas" má 160 stran a čte se jako napínavý román.---Podle odhadu pracuje v záp. Evropě na 90.000 zdravotních sester z ČR. Všude se vyžaduje registrace v domovské zemi. Lákaají nové zkušenosti a peníze.---Zasedání UVV ČSSD se občas účastní i soc. demokraté ze zahraničí, např. J. Och, J. Gut a O. Koutný.---Na schůzi podvýboru Senátu pro krajiny se 9.11. jednalo o Podkarpatské Rusi.---Ing. Mirko Janeček dostal Diplom čestného členství Společnosti Jana Masaryka.---Díky historikovi A. Strejčkovi bude v Kralupech v březnu 2005 výstava "Zapomenutí hrdinové". Vedle zahr. letců se jí poctí také válečný nálet na město v březnu 1945.---O odsunu Němců z čs. pohraničí pojednává kniha "Rozumět dějinám", 300 stran. Její vydání uvítal ministr kultury Dostál, který se postaral o vládní financování.---Oční oddělení Krajské nemocnice v Pardubicích uskutečnilo 20.000 operací šedého zákalu. Přednostou příslušného oddělení je primář doc. MUDr. Jan Novák, CSc.---Zdeněk Ogrodník se stal ředitelem Základní školy TGM v Bojkovicích od 12.12.1990. Žáci a žákyně školy vynikají pod jeho vedením jako sportovci v mnoha oborech. Zatím se nepodařilo zjistit, zda má nějaký příbuzenský vztah k známému hokejistovi Ogrodníkovi z Detroitu. Pochází jméno z Podkarp. Rusi?

Ing. Pavel Vranský byl za 2. světové války mezi čs. obránci Tobruku a později mezi oblíbenými Dunkirku. Je zván jako populární řečník k různým příležitostem. Náš snímek ho zachycuje při projevu u památníku obětí "roztockého vlaku smrti" na hřbitově na Levém Hradci 29.4.2004. Foto nám zapůjčila obětavá pracovnice Okresního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu v Praze-západ, Marie Tykalová.

Československý letec
František Vavřínek

Václav Kolesa

Narodil se 25. ledna 1914 ve Vsetíně. Absolvoval pět obecných a čtyři třídy měšťanské školy. Potom se začal učit elektrotechnikem u firmy Josef Sousedík ve Vsetíně a zároveň po tři roky navštěvoval odbornou pokračovací školu. V roce 1932 si podal přihlášku do školy leteckého dorostu v Prostějově, úspěšně zvládl přijímací testy a byl přijat do leteckého výcviku (četa pilotů). V roce 1934 byl přidělen k vykonání vojenské prezenční služby k 9. leteckému pluku 3 v Piešťanech. V roce 1936 byl přemístěn k 39. letce jako dělostřelecký poddůstojník (pilot).

Po rozpadu ČSR a zabrání zbytku republiky německou armádou se rozhodl zapojit se do zahraničního odboje. Hranice protektorátu překročil 17. července 1939 na Bílém Kříži. 25. července byl prezentován na čs. konzulátu v Krakově. 29. července byl přemístěn do tábora Malé Bronovice (na předměstí Krakova), kde se formovala čs. zahraniční vojenská jednotka. 29. srpna 1939 se rozhodl vstoupit do polského letectva a byl přemístěn na letiště v Demblině, kde ho zastihl začátek války. Před frontou ustupoval společně s dalšími čs. vojáky jihovýchodním směrem a 22. září 1939 byl zajat Rudou armádou a internován v Českém Kvasilově na Volyni. V listopadu stejného roku byl přemístěn do internačního tábora v Jarmolincích, 21. března 1940 do tábora Oranky a 19. listopadu 1940 do internačního tábora v Suzdalu. Na začátku roku 1941 byl zařazen do transportu do Velké Británie. 21. února vyplul na palubě lodi Svanetia z Oděsy do Istanbulu. Odtud pokračoval vlakem do Mesiny. 9. března 1941 odtud odplul lodí "Alexandria" do Haity a 1. května 1941 ze Suez lodi "Cameronia". 12. července 1941 přistál ve škotském přístavu Glasgow. 16. července byl přemístěn do čs. depolu (náhradní vojenská jednotka) ve Wiltshire a 25. července byl přijat do RAF VR (Dobrovolnická záloha britského Královského letectva). 27. září 1941 byl odeslán do 9. SFTS (pokračovací letecká výcviková škola) v Hullavingtonu, kde absolvoval přeškolení britskou leteckou technikou, a 16. prosince do 61. OTU (operační výcviková jednotka) v Rednal. 3. března 1942 byl jako operační pilot zařazen k 313. čs. stíhací peruti v Hornchurch (v britské hodnosti Flight Sergeant, v čs. hodnosti rotmistra letectva v záloze). U jednotky sloužil až do 15. května 1943, kdy byl přemístěn jako letecký instruktor k 61. OTU v Rednal. 7. listopadu 1943 byl zařazen k 312. čs. stíhací peruti v Ybsley. 18. března 1944 byl povýšen do britské důstojnické hodnosti Pilot Officer a 30. dubna odeslán k 84. Group (letecká skupina) - Support Unit (podpůrná jednotka). 3. července 1944 se vrátil k operační činnosti - byl zařazen k 313. čs. stíhací peruti v Tangmere. U jednotky sloužil až do konce války. Celkem odletal 308.25 operačních hodin. 1. června 1945 byl povýšen do hodnosti poručíka letectva v záloze (vzrostl u končí v britské hodnosti Flying Officer).

13. srpna 1945 se vrátil do Československa, když přiletěl s čs. stíhacím wingem do Prahy. Ve stejném měsíci byl zařazen k LNP 3 (letecký náhradní pluk). 25. září 1946 byl ustanoven pobočnickem velitele letky u leteckého pluku v Brně. 1. března 1947 byl povýšen do hodnosti štábního kapitána letectva v záloze. 30. září 1948 byl přidělen k leteckému pluku 8 v Brně a 1. dubna 1949 byl jmenován velitelem Leteckého pluku 7 „Invazního“. 31. března byl přeložen k LNP 1. 1. května 1950 byl poslán na zvláštní dovolenou a později propuštěn z armády. Ve stejném roce začal pracovat jako pomocný dělník v n. p. Slavební závody Vsetín. V roce 1955 nastoupil zaměstnání jako údržbař (později jako dispečer) u ČSAD Vsetín. František Vavřínek zemřel 26. července 1978 ve Vsetíně.

1. června 1991 byl povýšen in memoriam do hodnosti plukovníka letectva. VALAŠSKO 2004/2

IN MEMORIAM

Zemřel misionář P. Zdeněk Čížkovský

26. listopadu 2004 zemřel v Kroměříži P. Zdeněk Čížkovský OMI z kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné (OMI). Rozloučení s ním se konalo při zádušní mši sváté 4.12. v kroměřížském kostele Panny Marie. Poté byly jeho ostatky uloženy na místním hřbitově. Otec Zdeněk Čížkovský se narodil 22.2.1921 v Brně. Vystudoval učitelský ústav v Příbrami. Za 2. světové války byl nasazen na nucené práce do Německa, odkud utekl, byl zadržen a vězněn. Po válce učil v základní škole v Bzenci a Domaníně až do února 1948, kdy musel z politických důvodů učitelské povolání opustit. 11.3.1948 emigroval do Rakouska. Tři roky se živil příležitostnými pracemi téměř po celé Evropě. V roce 1951 odešel do Jihoafrické republiky. 6.12. 1958 byl vysvěcen na kněze v misijní stanici Montebello jako člen kongregace Oblátů Panny Marie Neposkvrněné. Působil v Africe jako misionář mezi domorodci a později též pro české krajany v exilu. V roce 1990, po pádu komunistického režimu natrvalo přesídlil zpět do rodné vlasti. 7.4.1991 u nás obnovil kongregaci oblátů. Působil v Klokotech u Tábora a později v Kroměříži. Napsal knihu "Říkal mi Sípko".

Bata

P
F 2005

ČECHOSLOVÁCI V ZAHRANIČÍ

Srutné zvěsti: v Cury-
chu zemřel švýc. poslanec Ernst

V srpnu 2004 se u Ženevy /Švýcarsko/ sešli 2 dlouholetí přátelé a poúnoroví exulanti, dr. Oldřich Haselmann/vlevo/ a dr. Oldřich Černý. První se narodil 8. srpna 1925 v Brně, druhý v r. 1926 v Praze. Černý žil do r. 1965 v USA, kde stál u kolébky SVU. Haselmann se netají, že je synovcem Jiřího Mahena a stal se mez. diplomatem v OSN /v Úřadě vysokého komisaře pro uprchlíky/; byl vždycky hrdý na to, že je soc. demokrat. Černý je Otce pražských Týdnů zahraničních Čechů.

Cincera a známá sokolka Eva Dvořáčková-Lindová, nar. 19. 7. 1933 v Brně; v Burgdorfu odešel na věčnost obětavý krajan Jan Polínek. --V Bernu žije major švýc. armády Pavel Lanke, vnuk gen. B. Dčera. --Brňáčka Miluše Šinková stále pořádá koncerty a při zpěvu rozdává květiny rozmarýny v okolí Broken Hill a Sydney v Austrálii. --S.F. Berton píše studii o "německo-slovenském úvodu TGM". Jinak je výborný kuchař. --Dr. Viktor Brož je chorvátským velvyslancem v Praze. Je českého původu z okolí Daruvaru. --V Mnichově zemřel prof. dr. Severin Daum, známá postava z Roztok u Prahy. --Redakci výborné krajaňské revue "Jednota" vede Jiřina Staňová, Nám. Krále Tomislava 7, 435 00 Daruvar, Chorvátsko. --Maďarsko oficiálně uznalo zásluhy švédského diplomata R. Wallenberga, který přišel o život v Moskvě v r. 1947. --V Německu se dokončuje film o Boženě Němcové. Z českých herců v něm hraje i Bolek Polívka. --Zpěvák Petr Janda bude se souborem Olympik koncertovat před krajanem v Austrálii. --Před 100 lety se narodil něm. teolog K. Rahner. --V Austrálii začaly vycházet "Noviny slušných krajanů". Jak dlouho vydrží? --Ve Vídni je stále aktivní V. Kobližková. --Liňkiska objevil v argentinském regionu Gran Chaco kolonii nášicích krajanů. Je jich prý na 10.000. Tiskárnu ve Venezuele má J. Halíř.

Na malebném hřbitůvku v Obstdalden, uprostřed alpských velikánů, spí svůj věčný sen významný čs. exilový novinář a spisovatel, dr. Jaroslav Strnad /1918-2000/. Na obrázku ze srpna 2004 je jeho vdova, paní Růžena Strnadová, s Mirkem a Janou Janečkovými z Kanady, kteří položili k náhrobku květiny a umístili malou kanadskou vlajku. Na kameni je otevřená kniha s prostým nápisem. Dr. Jaroslav Strnad si sám říkal, že je "kujebák" t.j. rodák z Vysokého Mýta; byl hrdý na to, že byl jediný z "emigrantů", který se stal čestným občanem města. Byl autorem pěti vynikajících románů /Job, Proiry, Zrcadlení, Cesta do Damašku, Šíma/, autobiografické zpovědi Panoptikum, knihy Pohádek, divadelních a rozhlasových her, povídek a veršů. Byl vyznamenán stříbrnou medailí Karlovy university a státním vyznamenáním medailí za zásluhy 1. stupně /1998/. Ještě jedna zajímavost: na stejném hřbitůvku je pochován také poslední Nejvyšší sultán turecké říše Rachid Osman /1888-1962/ se svou manželkou Rosou /1908-1994/, která pocházela z Obstdalden.

Toyen okouzljuje Paříž

Paříž (CTK) - Výstava děl přední představitelky české meziválečné avantgardy Marie Čermínové, známé pod pseudonymem Toyen (1902-1980), začala ve čtvrtek v pařížské galerii Les Yeux Furtives.

Přehlídka představuje na čtyřicet obrazů umělkyně, která prosadila především svými surrealistickými pracemi. Zahnuje díla z let 1920 až 1969, od „naivistických“ obrazů spjatých s českou realitou (Tři králové) přes ponuré obrazy inspirované válkou až po surrealistické kompozice.

„Možná žádný jiný surrealistický malíř nedokázal tak jako ona vyjádřit ve svých dílech velké otázky tohoto hnutí,“ píše v katalogu výstavy francouzský malíř a básník Jean-Claude Silbermann.

Vystavená díla pocházejí ve smyslu ze soukromých sbírek především z Francie, ale také ze Švýcarska. Toyen, která pobývala ve Francii už před válkou, kdy se v Paříži seznámila se surrealismem v čele s Andréem Bretonem, odešla definitivně do této země v roce 1947. *AG/14-14*

hraje i Bolek Polívka. --Zpěvák Petr Janda bude se souborem Olympik koncertovat před krajanem v Austrálii. --Před 100 lety se narodil něm. teolog K. Rahner. --V Austrálii začaly vycházet "Noviny slušných krajanů". Jak dlouho vydrží? --Ve Vídni je stále aktivní V. Kobližková. --Liňkiska objevil v argentinském regionu Gran Chaco kolonii nášicích krajanů. Je jich prý na 10.000. Tiskárnu ve Venezuele má J. Halíř.

DOBŘÁ RADA

"Ty, Lajžo," pravil strýc Drozd, "když je ti smutno, jak říkáš, tož sa ožeb".
"Nu tak to pozor, zas tak smutno mně není!"

Kupuji či vyměňuji pohlednice, známky, bankovky, dopisnice, mince ač s celým světem.
J. Kříž, 50724 Dětenice 25, ČR

NAŠI V USA

Sbírka básní Zdenka F. Šedivého "Jen jednou se vrátit" má 64 stran. Autor se narodil v Revnicích 12. 3. 1923. K literatuře faktu patří jeho knihy: "Velká operace", "Světlaná" a "Jan Masaryk". --Po 85 ti letech trvání a práce pro naše americké krajany ukončila 22. 5. 2004 činnost Československá rada americká. Posledním předsedou byl Juraj J. Slávik, syn známého čs. diplomata. Z minulých předsedů vynikl i gen. MUDr. Mikuláš Ferjenčík. Důvody: členstvo stárne a umírá; nově přichází příslušníci hlavně z lepší existencí. --Frank Dubek žije na západě od r. 1984. Uplatňuje se dnes jako malíř v Texasu/www.dubekfineart.com/. --11. a 12. 3. 05 bude v Cedar Rapids, IO, konference na téma "Czechoslovakia behind the Iron Curtain, 1948-1970". Tel.: /319/363-2209. --V okolí Miami pracuje stále na černo na 2 tisíce občanů ČR. Po USA je jich stále na 70.000. --L. Navara napsal knihu "Příběhy železné opony". Je v ní popsán i úlet balonem slovenského cyklisty R. Hutýry s rodinou v r. 1983. --Do dražby na Pražském hradě dala své brusle z r. 1950 býv. místry světa v krasobruslení Ája Vrzáňová-Zanová. Žije v New Yorku. --Vlad. M. Kabeš z Washingtonu napsal podnětný článek

Litomyšl se prostřednictvím svého rodáka dotýká hvězd

LITOMYŠL/ Sláva Litomyšle se v přeneseném významu slova dotýká hvězd. Je totiž rodištěm světově uznávaného astronoma Zdenka Kopala, který se hvězdami zabýval celý svůj bohatý, vědeckému bádání zasvěcený život. Jeho vztah k rodné Litomyšli byl vždy velice vřelý a blízký, stejně jako si jsou těsně dvojhvězdy, kterým profesor Kopal věnoval úsilí stran svých odborných pojednání. Totalitní režim v naší zemi však slavného rodáka od Litomyšle na dlouhá léta odloučil, přesto ono silné citové pouto úplně zprátnat nedokázal. Když tu Zdeněk Kopal koncem května 1991 přijímal čestné občanství města, nedokázal skrýt své dojetí. Nezpůsobily to jen vzpomínky na dětství, ale také vřelý přijetí Litomyšlanů u mocné tenkrát famiáři trůnící na zámeckých arkádách na jeho počest. Litomyšlského ocenění si prý vážil více než jiných, prestižnějších vědeckých poct.

Život Zdenka Kopala

Zdeněk Kopal se narodil 4. dubna 1914 v Litomyšli. Když mu bylo desát let, přestěhovala se jeho rodina do Prahy. Již ve svých čtrnácti letech se stal členem České astronomické společnosti, kde o dva roky později vedl jednu z odborných sekcí. Rok na to mu vyšla první kniha o pozorování proměnných hvězd. Další vědecké práce publikoval během studia přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde v červnu 1937 promoval. Na podzim téhož roku získal stipendium k pobytu na univerzitě v Cambridge, kde studoval u sira A. Eddingtona. Sňatkem se v roce 1938 oženil s Alenou Muldnerovou, aby spolu v předvečer druhé světové války odešli do Spojených států amerických, kde mladý vědec získal studijní pobyt na Harvardově univerzitě v Cambridge. Na tamní observatoři během několika let vypracoval teorii těsných dvojhvězd, v jejichž výzkumu pokračoval i po svém jmenování profesorem astronomie na

univerzitě v Manchesteru. Po zapojení v Massachusettském technologickém ústavu M.I.T., kde pracoval na obranných projektech pro americké námořnictvo a armádu v oboru balistiky a aerodynamiky, nikoho nemohla překvapit další těsná spolupráce s NASA při výzkumu Měsíce. Jeho podíl na úspěchu americké mise v roce 1969 byl nepopíratelný. Po válce měl profesor Kopal nastoupit na místo vedoucího katedry astronomie UK v Praze. "Vítězný únor" a nástup komunistů k moci však rozhodly o tom, že i tento vynikající vědec zůstane nadlouho v zahraničí. Od roku 1981, kdy formálně odešel do penze, až do své smrti 23. června 1993 vědecky pracoval na univerzitě v Manchesteru. Písní prof. Kopala, po němž je pojmenována planetka číslo 2628, pro světovou astronomii je srovnán s významem Václava Havla v politice či vkladem Bedřicha Smetany do světové hudební pokladnice. Není proto divu, že se Litomyšl rozhodla připomenout tuto osobnost neobyčejným sochařským dílem. "TRS"

"Tam se svět hne, jak se síla napře?" Zájemcům pošleme kopii. --Český misijní dům v Cicero, IL. potřebuje opravy. Parnost řídí P. Dušan Hladík, 2414 S. 61st Ave., POBox 508 576, Cicero, IL. 608 04, USA. --Jarmila Králová-Rodovská, zvaná "BABI", zemřela 11. 12. 2004 v Arizoně. O týden zmeškala své 95. narozeniny. Dopisovala hlavně do "Hospodáře". --Joe Kocáb řídí čs. rozhlasové pořady v Clevelandu od 12. 7. 1967. --Býv. čs. policejní inspektor Jan Valtr, 92, má novou adresu: 1109 Wildcat Canyon Rd., Pebble Beach, CA. 93953, USA. Je na výši v každém směru a rád čte. Potěšte ho pohlednicí odkudkoliv! --Dr. Milada Hornová zemřela 13. 10. 2004 v Marylandu. --Jan J. Neumann ze San Diega vypátral am. letce, který byl sestřelen na Moravě v r. 1944 a sešel se s ním. Plk. Ben Griffin žije ve Winter Parku, FL. --Peroutkovu hru "Kdybych se ještě jednou narodil" sehrálo brněnské divadlo Polárka. /Peroutka se sešel s V. Havlem v New Yorku na jaře 1968./ Komedie zaujala hlavně mladé lidi. --V nakl. TORST vyšla kniha Rio Preisnera /nar. 1925 v Mukačevu/ "Když myslím na Evropu", 976 stran. Autor žije v USA. -- Am. Čech S. Kotyza koupil nové varhany pro kostel sv. Mikuláše v Humpolci. --Historik Zdeněk Hruban v Chicagu, IL. oslavil "83". Je sice tělesně slabší, ale filosofuje. --V Praze byla výstava filmových relikvií Jára Kohouta. Má v USA 3 dcery a 7 vnoučat. --Horní Benešov nabídl J. Kerryho čestné občanství města. Plánují i desku v místě, kde žil jeho dědeček. --Výše zmíněný Frank Dubek má adresu: 6009 Sheffield Dr., San Angelo, TX. 769 01, USA. /Má sestru v Linci, Rakousko/. --V Savannah, GA. zemřela loni krajanka Helena Žáková. --Věra Doll-Hodková má novou adresu: 42 Eames Rd., Winslow, ME 04901-9641, USA. --O úřad

Měsíčník moravského humoru
"TRNKY-BRNKY"
Box 55, 763 12 Vizovice, ČR

Roční předplatné US\$26:40
Lze poslat též na "KL".

presidenta USA se zajímali i krajané Michael Badnarik a Michael Peroutka, který razil zásadu "deportovat každého, kdo je v USA nelegálně". --Naši krajanů v USA většinou patrně volili J. Kerryho. --Soc. demokrat Čestmír Ješina zemřel v New Jersey v r. 2000. Zůstává jeho vdova Alexandra. --Milada Kláčilová, vdova po Františkovi, má adresu: 25 Tudor City Pl., No. 807, New York, NY. 10017, USA, vydala elegantní publikaci na počest svého manžela /1905-1972/. Oslavuje jeho nejlepší články a básně, včetně ukázky z knihy "Povídky z lodi HOPE" --ta jezdila kolem světa a František pracoval v kuchyni s býv. poslancem Mirkem Sedlákem. --Syn býv. čs. ministra výživy Václava Majera má adresu: Vas Majer, 1757 Birdbrook Trail, Annapolis, MD. 21401, USA. Byl v Lounech a v Pochvalově, kde se jeho táta narodil.